

Het Buitensport Walhalla bij Appelscha

Doorkijk Buitensport Walhalla 2030
en activiteitenplan 2024

Coöperatie Appelscha Regio 3.0

Geschreven door Arno Goettsch

Datum 23-1-2024

Inleiding

In het businessplan 2019 van Coöperatie Appelscha Regio 3.0 staat in de samenvatting:

Het doel van de coöperatie is het stimuleren van recreatie en toerisme in de regio Appelscha (gemeente Ooststellingwerf). Hierdoor stijgt het aantal bezoekers, de omzet per bezoeker en uiteindelijk de werkgelegenheid in de regio. Daarnaast wil de coöperatie de samenwerking tussen haar leden stimuleren waardoor er gezamenlijk nieuwe producten kunnen worden ontwikkeld en er voor gasten in de regio meer samenhang ontstaat in het aanbod.

In 2020 waren alle voorbereidende werkzaamheden afgerond en kon worden begonnen met de uitvoering van de opdracht en de plannen. Belangrijk uitgangspunt voor de promotie was de identiteit van de regio. In gesprekken met toeristen en ondernemers werd steeds weer bevestigd: de USP van onze regio is de prachtige natuur. Hier kun je wandelen, fietsen, mountainbiken, paardrijden, klimmen, kanoën, steppen. Een waar walhalla voor ieder die graag actief in de natuur geniet. Zo ontstond “Het Buitensport Walhalla bij Appelscha”.

Het draagvlak en de herkenning van het Buitensport Walhalla is groot, veel ondernemers (inmiddels meer dan 60 in Ooststellingwerf) haakten aan bij de verschillende campagnes welke we onder de vlag van het Buitensport Walhalla voerden. Mede dankzij dit draagvlak is er veel potentie om Het Buitensport Walhalla te laden en in te zetten om toerisme in Ooststellingwerf te laten floreren en in staat te stellen de uitdagingen van de toekomst aan te kunnen.

Deze eigen identiteit en “eigen kracht” is voor de Coöperatie daarmee een belangrijk thema, ook in de samenwerking met andere partijen in de sector, waardoor die samenwerking bij kan dragen aan de doelstelling die de Coöperatie heeft afgesproken met de gemeente Ooststellingwerf

Inhoud

1. Ontwikkeling Buitensport Walhalla bij Appelscha

pag 4

- a. De Regio
- b. Draagvlak
- c. Kwaliteit

2. Het Buitensport Walhalla in 2030

pag

5

- a. Buitensport Walhalla
- b. Recreatiebedrijven in Ooststellingwerf
- c. Biodiversiteit en duurzaamheid
- d. Doelgroep
- e. Positie en samenwerking regionale partijen
- f. Promotieplan

Bijlagen

Activiteitenplan 2024

pag 9

- a. Fusie CAR3.0-VTRBO
- b. Werkgroepen
- c. Regio promotie en campagnes 2024
- d. 100km bij Appelscha
- e. De Bosbergtoren
- f. Buitensport Walhalla App
- g. Duitse Gast
- h. Samenwerking, arrangementen en inspiratie

Kosten en financiering -bijlage 2

pag

11

2. HET BUITENSPORT WALHALLA BIJ APPELSCHA

a) De Regio

In 2020, bij de introductie van de website www.appelscha.nl ontstond wat verwarring over de naam: “ik zit niet in Appelscha” en Appelscha was niet voor iedereen het voorbeeld van een florerend vakantiedorp. De naamsbekendheid van Appelscha als vakantieplek was voor ieder buiten kijf. Appelscha werd “bij Appelscha” en door de introductie van het begrip “Buitensport Walhalla” werd de naam voor de regio Het Buitensport Walhalla bij Appelscha. De regio waar je op je eigen manier actief kunt genieten van de natuur.

Voor de verschillende activiteiten maakten we routes. De routes zijn de manier om de regio te beleven, maar zijn ook de connectie tussen ondernemers, bezienswaardigheden en voorzieningen. Zo werd het Buitensport Walhalla ook een manier om ondernemers met elkaar te verbinden. Voorbeelden zijn de kunstroute door Oldeberkoop, de streekproductenroutes langs de boerderijwinkels of de routes langs bezienswaardigheden als Kamp Oranje of de Bekhofschans en de Klokkenstoelenroute. Hiermee was de belangrijkste basis voor onze opdracht gelegd: regiopromotie en bevorderen van de onderlinge samenwerking binnen de gehele gemeente Ooststellingwerf. De routes worden gemiddeld bijna 1000(!) keer per maand bekeken.

b) Draagvlak

Het draagvlak voor het Buitensport Walhalla is groot: de inspiratiekaart die we met steun van Recreatieschap Drenthe uitgaven, vindt gretig aftrek, routes worden veel gebruikt, de naam wordt bij veel recreatiebedrijven en bij andere platformen (bijvoorbeeld Het Andere Friesland en Marketing Drenthe) gebruikt.

Staatsbosbeheer is positief dat het Buitensport Walhalla niet alleen gericht is op het Drents Friese Wold, maar met de routes gasten ook worden uitgenodigd om door de agrarische natuur naar het Blauwe Bos te fietsen of eens te gaan wandelen in het Diakonieveen. Ook de agrarische sector reageerde positief, ook de stalletjes met streekproducten en producten van het land worden opgenomen in de routes en vormen zo een onderdeel van het Buitensport Walhalla. Ondernemers in Horeca en recreatie in de rest van de gemeente geven aan, zich voor het eerst aangesproken te voelen vanuit een gezamenlijk project.

Concreet voorbeeld van samenwerking binnen het Buitensport Walhalla is de 100km streekwandelproute door Ooststellingwerf. 19 accommodaties en 15 horecagelegenheden die zich hebben aangemeld als locatie langs de route. Tijdens een brainstorm over hoe deze route te promoten en te laden, ontstonden allerlei ideeën over samenwerking, variërend van bagageservice tot accommodatie-appgroepen om gasten door te kunnen verwijzen.

c) Kwaliteit en innovatie

In 2020 is het “vitaliteitsonderzoek logiesaccommodaties Friesland” gepresenteerd. Regio Appelscha wordt aangeduid als toeristische cluster met hier en daar een verouderd aanbod. Er wordt een ontwikkelproces geadviseerd, met als voorwaarde “dat er vooral onder de bedrijven de nodige drive moet zijn om hieraan te beginnen”.

De positieve houding jegens het Buitensport Walhalla en de betrokkenheid bij de activiteiten van de Coöperatie zien we als een mooi signaal over deze drive. In 2021 heeft de Coöperatie kwaliteit aan de orde gesteld met de reviewcampagne. Doel was de kwaliteit zichtbaar maken, maar ook inzicht krijgen in eigen verbeter

punten. De campagne leidde tot significant meer reviews en bovendien een stijging in de gemiddelde waardering voor de deelnemende bedrijven op Google.

Op wat grotere schaal zien we in de regio een duidelijke verbeterslag in het toeristisch aanbod. Een aantal verouderde accommodaties zijn gesloten, tegelijk zijn forse investeringen gedaan in nieuwe en bestaande horecazaken, vernieuwing en modernisering van groepsaccommodaties en de ontwikkeling van nieuwe camperplaatsen en bungalowparken. Er is nog een tekort aan hotelaccommodatie, maar op dit moment worden daar ook plannen voor ontwikkeld

Voor het ontwikkelen van nieuwe innovatieve producten hebben we de samenwerking gezocht met NHL Stenden in Leeuwarden. In 2022 ontstond in de werkgroep Bosbergtoren het ideeën, om aan een bezoek aan de toren beleving en educatieve elementen toe te voegen. We hebben dit vraagstuk voorgelegd aan studenten van de opleiding Leisure en Eventmanagement. 5 verschillende teams zijn met de opdracht aan de slag gegaan, ze kwamen met een aantal vernieuwde ideeën, bijvoorbeeld met de toepassing van augmented reality (AR) om een educatieve reis te maken op de bordessen van de toren. Eind 2023 zijn we in gesprek met verschillende partijen over de toepassing van een aantal van deze ideeën. Vanwege de positieve ervaringen en verrassende oplossingen hebben we eind 2023 een tweede opdracht bij NHL Stenden neergelegd: hoe kunnen we gasten uitdagen om de 100km van Appelscha in één stuk te lopen, inclusief overnachtingen langs de route. 7 groepen studenten, waaronder 3 internationale, zijn met de opdracht aan de slag gegaan. In 2024 verwachten we de resultaten.

3. HET BUITENSPORT WALHALLA BIJ APPELSCHA IN 2030

Nu de basis voor die gezamenlijke aanpak gelegd is, breekt de volgende fase aan. We hebben we een doorkijk gemaakt naar het jaar 2030.

a. Buitensport Walhalla

Gezond, natuur, actief zijn belangrijke waarden voor het welzijn van de bevolking. Het Buitensport Walhalla is in 2030 een begrip bij de mensen die houden van een actief buitenleven en sluit prima aan bij de genoemde waarden. De regio wordt geassocieerd met begrippen als een stevige wandeling, mooie buitenrit, avontuurlijke MTB-rit, flinke fiets- of graveltocht in de vrije natuur. Dankzij de uitgestrektheid van de regio ben je al snel uit de drukte en als je even verder gaat ben je alleen.

Actief maar toch ook rust

Rust is een belangrijke kernwaarde van de natuur. Dat geldt zowel voor de Terrein Beherende Organisaties (TBO) die de natuur niet willen laten verstoren, maar ook voor de toeristen en de lokale bevolking. Met een voller land, meer toeristen en meer behoefte aan de rust van de natuur dus belangrijk om de bezoekersstromen goed te managen. Hiertoe dient een hoofdstructuur van “poorten” waar voorzieningen, routeknooppunten, openbaar vervoer, verhuurfaciliteiten en parkeergelegenheden te vinden zijn. Belangrijke poorten zijn o.a. Boerestreek, Canada, Elsloo, maar ook Oldeberkoop, Donkerbroek en Haulerwijk. Tussen deze Poorten is een goed onderhouden infrastructuur van o.a. wandel- fiets, MTB-, ruiterspaden. Er zijn veel verschillende thema routes, waardoor de regio voor elke doelgroep, interesse of afstand zowel uitdagingen als ontspanning biedt. Alle routes staan ook op het eigen routeplatform en op de

Buitensport Walhalla App. In deze app staan zowel routes, bezienswaardigheden en horeca bedrijven vermeld in het Buitensport Walhalla. In de app zie je ook aan de heatmap, waar het druk en rustig is, zodat ieder de plaats met voldoende ruimte kan kiezen.

De streekwandeling “De 100km bij Appelscha” is geliefd bij zowel de prestatielopers als ook bij de retraitelopers, mensen die in een 4- of 5-daagse wandeling door de natuur weer even helemaal tot zichzelf willen komen.

Vanwege de mooie natuur en de centrale ligging, is de regio ook geliefd bij toeristen die het Noorden willen verkennen. Een dagje Bourtange, Leeuwarden, Woudagemaal, Veenmuseum, Wildlands of Giethoorn, vanuit regio Appelscha ben je er zo en 's avonds weer lekker in je huis in de natuur.

De inzichtzoeker ziet de regio Appelscha als een fijne basis om het UNESCO werelderfgoed de Koloniën van Weldadigheid te verkennen, maar ook de achtergrond van het natiaal park vormen een belangrijke bestemming voor gasten in de regio. Er is een goede samenwerking tussen de Koloniën van Weldadigheid (Weldadig Oord) het Buitensport Walhalla en Het Andere Friesland. De inzichtzoeker komt graag naar de regio om vanuit hier de achtergrond van sociale projecten te onderzoeken

b. Recreatiebedrijven in Ooststellingwerf

Rond de Poorten ontstaan en groeien ook de faciliteiten: horeca, accommodatie en dienstverlening voor de toerist, zoals verhuurbedrijven, bagageservice, laadmogelijkheden. Deze faciliteiten trekken vervolgens buiten het hoogseizoen ook weer groepen voor trainingen, teambuilding of bedrijfsuitjes.

In 2030 zullen er meer luxere accommodaties zijn, zoals een hotel of luxere bungalowparken, maar toch zal er ook behoefte blijven aan authentieke locaties, waar de lokale sfeer nog echt ervaren wordt. Als luxe standaard wordt en de chatbot je vaste aanspreekpunt, wordt persoonlijke aandacht weer onderscheidend.

Het uitbreiden van gastenverblijven kan ook een manier worden om economische welstand te brengen. Ook in Ooststellingwerf staan veel relatief grote woningen, die wellicht in de toekomst ook te duur zijn om alleen in te wonen. Een beleid gericht op het faciliteren en stimuleren van het inrichten van B&B's en gastenverblijven kan daarbij helpen

c. Biodiversiteit en duurzaamheid

De natuur in het Buitensport Walhalla kent vele verschillende varianten: er is de oorspronkelijke natuur zoals de zandverstuivingen, heide en het hoogveen, er is veel aangelegde natuur zoals de bossen die zijn aangeplant om de zandverstuivingen te beteugelen of om productiehout te leveren en er is de agrarische natuur, voor een deel nog in productie en ook voor een deel weer teruggegeven aan de natuur. De agrarisch sector zal meer gericht zijn op extensieve landbouw en veehouderij. Daarmee ontstaat de behoefte aan alternatieve inkomstenbronnen, we zien dat in de vorm van streekproducten, maar we zien ook dat boerenbedrijven zich meer open stellen voor het publiek en de toerist. Hierdoor ontstaat een wisselwerking tussen de agrarische sector en recreatie en toerisme. Naarmate biodiversiteit en duurzaamheid meer een onderdeel van het imago van het recreëren in de natuur wordt, zullen ook recreatiebedrijven vraag-gestuurd inzetten op verduurzaming.

Bij de combi recreatie en biodiversiteit denk we vooral aan het laten zien en beleven van biodiversiteit. De gevarieerde routes door

verschillende landschappen, natuurgebieden en agrarische gebieden geven een mooi voorbeeld van een bio divers landschap

d. Doelgroepen

De groeikans voor de regio zit in het verschuiven van de doelgroepen Lime naar Geel en Groen naar Aqua (zie businessplan) Doelgroep geel houdt van samen actief bezig zijn en groen van sportieve activiteiten (wandelen) Precies passend bij het Buitensport Walhalla. In onze promotie hebben we hier een element toegevoegd: we richten ons op mensen van buiten de regio die hier blijven overnachten, onze promotie targetten we minimaal 75km vanaf Ooststellingwerf In 2022 zijn we begonnen met het bewerken van België (Vlaanderen). De Belgische gasten komen hier vooral om te fietsen, ze roemen de kwaliteit en uitgebreidheid van het fietspaden netwerk, terwijl ze wel gewoon worden verstaan. We zien al een significante stijging van het bezoek op de website Appelscha vanuit België, in 2030 willen we het hele jaar door gasten uit België met ook gasten die onze regio als hun vaste vakantieplek zien.

In 2024 starten we ook met de promotie in Duitsland. We doen dit samen met Zuid Oost Friesland. Doel is om in 2030 als Buitensport Walhalla de Duitse gast aan te trekken. Met namen mensen met kleine kinderen mijden de meren en het water uit veiligheidsoverwegingen liever. Onze kracht voor deze doelgroep zijn het vertier voor ook de jongere kinderen, de betaalbaarheid en het authentieke karakter van de regio en haar bevolking en bovenal de prachtige natuur, (meer connectie met Drenthe)

e. Positie en samenwerking lokale en regionale partijen.

Doel is om de integratie van VTRBO en CAR3.0 voor eind 2024 volledig af te ronden, waardoor een lokale krachtige partij is

ontstaan, waarbij de meeste ondernemers in HRT in Ooststellingwerf zijn aangesloten. Leden worden vermeld op de website, in routes, bij arrangementen. Een gebiedsregisseur beheert het netwerk met de ondernemers, verzorgt de communicatie en betreft de ondernemers bij projecten, arrangementen en zorgt voor de gezamenlijke uitstraling en coördineert campagnes en activiteiten.

We hebben een nauwe samenwerking met (Het Andere) Friesland en Recreatieschap Drenthe en de Koloniën van Weldadigheid. De routes in het Buitensport Walhalla worden op de websites van Drenthe en (Het Andere) Friesland getoond, evenals de accommodaties en toeristische locaties in Het Buitensport Walhalla. Dit wordt centraal gecoördineerd door het team van het Buitensport Walhalla.

Recreatieschap Drenthe heeft een uitgebreide set data over recreatie en Toerisme, ook in Ooststellingwerf. We gebruiken die data om ook de sector verder te kunnen professionaliseren.

f. Regio promotie

Ooststellingwerf dankt haar aantrekkelijkheid in de eerste plaats aan de natuur, met het Drents Friese Wold, de zandverstuivingen bij Appelscha en het Fochteloërveen als meest bekende gebieden. Het Buitensport Walhalla ligt in de punt van Zuidoost Friesland, maar wordt door de bossen, de aard van de natuur en ook de taal door veel toeristen geassocieerd met Drenthe. Vanuit Appelscha zijn ook de Koloniën van Weldadigheid prima bereikbaar. Door de centrale ligging in Noord Nederland is deze regio ook een ideale uitvalsbasis voor bezoeken aan toeristische dag-attracties in het Noorden.

Belangrijk doel bij de regiopromotie van het Buitensport Walhalla is trekken van toeristen die ook komen overnachten. Deze koers is al ingezet in 2020, toen uit de data van Recreatieschap Drenthe bleek, dat Ooststellingwerf veel minder toeristen (=overnachten) trekt

dan aanliggende gemeenten in Zuid West Drenthe, en dat daarmee ook de besteding per toerist per dag behoorlijk achterbleef. Campagnes zijn daarom gericht op gasten uit het midden, westen en zuiden van Nederland, de Nederlandstalige Belgische gast en de Duitse gast. Voor deze promotie haken we graag aan bij de campagnes van Friesland en Marketing Drenthe, waarbij onze regio zowel door Friesland als door Drenthe wordt gepromoot als “Het Buitensport Walhalla bij Appelscha”.

We promoten onszelf niet als Drenthe of (Het Andere) Friesland, maar als een mooi gebied in Het Andere Friesland of op de grens van Drenthe of tussen de Koloniën van Weldadigheid.

Belangrijk onderdeel in de campagnes zijn de lokale evenementen en arrangementen in het Buitensport Walhalla, bijvoorbeeld de 100km streekwandeling, run-forest-run, fietsevenementen (zoals het oktober bikefest of de fietsvierdaagse) Kolonie-arrangementen, etc.

De promotie loopt het hele jaar door en wordt gepland volgens een jaarlijkse communicatiekalender. Deze wordt samengesteld binnen de werkgroep marketing (externe marketeers, ondernemers, coördinator). Promotie vindt plaats via online marketing op Google, Youtube en social media. Ook kunnen de campagnes door ondernemers worden gedeeld binnen eigen contacten en op hun websites.

ACTIVITEITENPLAN 2024 – Bijlage 1

Voor 2024 hebben we een aantal concrete projecten in de steigers staan. Hieronder een opsomming van de activiteiten inclusief een kosten raming.

a. Afronden fusie CAR3.0-VTRBO

Er is een werkgroep gevormd uit beide besturen, een voormalig VTRBO bestuurder en de gebiedsregisseur. Activiteiten voor dit jaar zijn het uitwerken van een contributiestructuur, de organisatiestructuur vaststellen en deze door de leden tijdens een gezamenlijke ALV vast te laten stellen.

Doel is één toeristische organisatie voor Ooststellingwerf die Promotie, Lokale ontvangst, Productontwikkeling en Belangenbehartiging slagvaardig voort kunnen zetten.

b. Werkgroepen

Werkgroepen organisatie aanpassen parallel aan de fusie. In de werkgroepen worden campagnes bedacht, getoetst en vastgesteld. Uitvoering is in handen van de gebiedsregisseur, contentmedewerker en externe marketing partijen voor vormgeving en online marketing/social media campagnes en de vrijwilligers van TIP

c. Regio promotie en campagnes

De campagnes volgens de jaarlijkse communicatiekalender uitvoeren. Doel is de (online)betrokkenheid bij regio Appelscha verder vergroten, te meten uit het website bezoek en duur, met name in de doelgebieden: midden en west Nederland, Vlaanderen en in de

loop van 2024 ook Noord Duitsland. Streven naar opnieuw 20% groei > 125.0000 unieke bezoekers op www.Appelscha.nl

d. Duitse gast

In 2024 starten we ook met de promotie in Duitsland. We doen dit samen met Zuid Oost Friesland. Zijn gestart met inventarisatie/enquete onder huidige bedrijven. De eerste workshop (samen met TRZF) is gepland en zelfs al volgeboekt. Verder faciliteren vertalingen, ook website Appelscha vertalen. Doel is dit jaar ook regiopromotie in Noord West Duitsland.

e. Streekwandeling 100km bij Appelscha

Samen met alle ondernemers (accommodaties) langs de route plan uitwerken met input uit onderzoekstraject NHL Stenden. Doel is met name buiten hoogseizoen dagelijks mensen op de route die overnachten bij betrokken accommodaties.

f. Bosbergtoren

Uitwerken en uitrollen plannen uit project NHL Stenden. Betreft speurtocht voor kinderen vanuit TIP kantoor via Bosbergtoren naar Boerestreek en het toevoegen van beleving aan een bezoek aan de toren met educatieve en informatieve elementen (o.a. in samenwerking met SBB en IVN en ondernemers Boerestreek)

g. Buitensport Walhalla App

De inspiratiekaart die vorig jaar is gemaakt, zal ook in 2024 worden uitgegeven, eventueel met een eenvoudige update, weer 5000 exemplaren. Voor alle routes, bezienswaardigheden en recreatieve

bedrijven ontwikkelen we een web-app, waarop bezoeker kunnen navigeren en geen enkele activiteit of leuke spot meer hoeven te missen in het Buitensport Walhalla. Project waarbij weer minimaal 50 R&T bedrijven uit Ooststellingwerf worden geworven voor actieve deelname

h. Samenwerking, arrangementen en inspiratie

In 2024 introduceren een audiotour vanuit regio Appelscha naar de Koloniën van Weldadigheid. Betreft een fiets- en autoarrangement, waarbij gasten een combinatie wordt aangeboden van overnachten, mooie route met aandacht voor de elementen uit de tijd van de Koloniën (inclusief onze lokale historie van vervenerstijd) en met toegang tot de musea in Veenhuizen en Frederiksoord, uit te breiden met toegang it Damshûs in Nijbeets. I.s.m. Weldadig Oord en Veenhuizen, it Damshûs en TRZF.

i. Inspiratiereis Winterberg

We onderzoeken de mogelijkheid van een inspiratiereis voor ondernemers naar Winterberg (en zijn 14 dorpen) Net als het Buitensport Walhalla een mooie regio in de natuur, waar mensen komen om zich op verschillende manieren actief te ontspannen. Hoewel de schaal anders is, zijn er toch veel overeenkomsten: meerdere dorpen onder 1 vlag, omgaan met recreatie in kwetsbare natuur en de uitdaging om de seizoenpatroon om te zetten naar een jaarrond vrijetijdseconomie.

j. Netwerk en samenwerking

We onderhouden de netwerken met Het Andere Friesland, Recreatieschap Drenthe, Koloniën van Weldadigheid en benutten de kansen voor uitwisseling en samenwerking, waarbij we het belangrijk vinden, dat iedere regio vanuit eigen identiteit kan blijven

opereren. Naast deze samenwerking willen we samen met de beleidsambtenaren Recreatie en Toerisme van Ooststellingwerf het Buitensport Walhalla bij Appelscha ook beter laten meeliften in Het Andere Friesland en de Koloniën van Weldadigheid.

De gebiedsregisseur is aangesloten bij verschillende overlegplatforms, zoals de marketing werkgroep van de Koloniën van Weldadigheid, waarin ook Westellingwerf, Westerveld, Noordenveld, Weldadig Oord samenwerken aan het meerjarenplan 2024-2026 voor de Koloniën van Weldadigheid.

Aanvraag subsidie 2024 Coöperatie Appelscha Regio 3.0

OPBRENGSTEN

Ondernemersbijdragen	18.750
Bijdrage vanuit Bosbergtoren	10.000
Totaal	28.750

KOSTEN

Algemene bestuurskosten	3.000
Gebiedsregisseur	33.075
Marketing content en webbeheer	14.175
Projecten	
Streekwandeling 100 km bij Appelscha	3.500
Online marketing	10.000
Bosbergtorenspeurtocht	p.m.
Inspiratieroute Bosbergtoren	p.m.
Buitensport Walhalla App	8.500
Audio tour Koloniën van Weldadigheid	3.500
Inspiratiereis Winterberg	3.000
Totaal	78.750

Bijdrage gemeente
Ooststellingwerf

50.000
